

Dosarul nr. 2ra-377/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. D. Chistol)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. Iu. Cimpoi, I. Secrieru, A. Danilov)

DECIZIE

22 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Victor Burduh
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de Aliona Babiuc, succesor în drepturi a
Valentinei Brusalinscaia

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Valentinei Brusalinscaia
(succesor în drepturi Aliona Babiuc) împotriva lui Victor Brusalinschi cu privire la
constatarea faptului concubinajului, determinarea și partajarea cotelor-părți ideale
din avera succesorală și

cererea reconvențională a lui Victor Brusalinschi împotriva Alionei Babiuc cu
privire la recunoașterea faptului acceptării succesiunii, determinarea și partajarea
cotei-părți ideale din bunurile sechestrate și date la păstrare și încasarea cheltuielilor
de judecată și

cererea de chemare în judecată a Valentinei Colibaba împotriva lui Victor
Brusalinschi și Alionei Babiuc cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de
întârziere

împotriva deciziei din 9 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost respins apelul declarat de Aliona Babiuc și menținută hotărârea din 25 ianuarie
2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru

constată:

La 14 ianuarie 2010, Valentina Brusalinscaia a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Victor Brusalinschi cu privire la desfacerea căsătoriei și
partajarea bunurilor în devălmășie.

În motivarea acțiunii a invocat că la 25 martie 2001 a încheiat căsătoria cu
Victor Brusalinschi, aceasta fiind înregistrată la OSC mun. Chișinău sectorul Centru.
Copii din căsătorie nu au.

A menționat că în decursul ultimilor ani viața în comun a eșuat din cauza faptului că pârâtul face XXXXX, deseori nu se găsesc soluții comune, fiecare din ei având viață personală aparte.

A susținut că pârâtul interzice accesul său în casa comună, construită în timpul căsătoriei.

A invocat că până la încheierea căsătoriei dânsa deținea în proprietate două apartamente în mun. Chișinău, un automobil, magazin și mai multe bunuri, care au fost vândute pentru a construi casa comună cu pârâtul, la care în prezent nu are acces.

Și-a întemeiat pretențiile în baza prevederilor art. 37, 38 Codul familiei.

A solicitat desfacerea căsătoriei cu Victor Brusalinschi, care a fost încheiată la 25 martie 2001 și înregistrată la OSC Chișinău sectorul Centru și împărțirea bunurilor în devălmășie.

La data de 5 aprilie 2010, reclamanta Valentina Brusalinscaia a decedat, în proces intervenind succesorul său în drepturi – Aliona Babiuc.

La 20 decembrie 2012, succesorul în drepturi a Valentinei Brusalinscaia, Aliona Babiuc, a depus cerere de concretizare a cerințelor, prin care a solicitat determinarea și partajarea cotelor-părți ideale pentru Aliona Babiuc în mărime de $\frac{1}{4}$ din masa averii succesoriale a defunctei Valentina Brusalinscaia, adică din bunul imobil nr. cadastral XXXXX și FPC „BUC” SRL.

În motivarea cererii sale Aliona Babiuc a indicat că toate bunurile dobândite de către Valentina Brusalinscaia și Victor Brusalinschi constituie, în temeiul art. 20 alin. (1) Codul familiei, proprietate comună a ambilor soți.

A menționat că la 13 ianuarie 2010, ÎS „Cadastru” a eliberat informația privind bunurile imobile cu nr. cadastrale XXXXX și XXXXX din XXXXX în care a fost indicat că terenul pentru construcție (suprafața 0,035 ha) și construcția locativă (suprafața 182,4 m. p.) sunt înregistrate după Victor Brusalinschi (1/2 cotă-parte).

A susținut că conform informației eliberate de către ÎS „Cadastru”, bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX a fost înscris în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 1-4321 din 15 aprilie 2008 și titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. XXXXX din 12 mai 2012 după Victor Brusalinschi, adică bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX a fost dobândit de către soți în timpul căsătoriei și constituie proprietate comună în devălmășie a soților.

A relatat că la 11 mai 2010, notarul public Marina Bodiuc a eliberat certificatul de calitate de moștenitor, în care a fost indicat că ea are calitatea de moștenitor testamentar al averii Valentinei Brusalinscaia, decedată la 5 aprilie 2010. La aceeași dată a fost eliberată și nota informativă, în care a fost indicat că moștenitor testamentar este Aliona Babiuc.

A invocat că Victor Brusalinschi a depus o cerere de chemare în judecată împotriva sa, intervenient accesoriu notarul privat Mariana Bodiuc cu privire la declararea nulității parțiale a testamentului din 18 decembrie 2009 și recunoașterea dreptului la rezerva succesorală, iar prin hotărârea din 13 februarie 2012 a Judecătorei Centru mun. Chișinău a fost admisă acțiunea, a fost declarat parțial nul testamentul din 18 decembrie 2009, autentificat de notarul privat Mariana Bodiuc și a fost recunoscut dreptul lui Victor Brusalinschi la rezerva succesorală, ce constituie $\frac{1}{2}$ cotă-parte din averea ce-i aparținea Valentinei Brusalinscaia cu drept de proprietate la data decesului.

A susținut că conform testamentului și informației eliberate de către notarul privat Mariana Bodiș, ea are calitate de moștenitor testamentar asupra averii Valentinei Brusalinscaia, adică asupra bunului imobil înregistrat cu nr. cadastral XXXXX.

A mai indicat că conform extrasului eliberat de Camera Înregistrării de Stat, Victor Brusalinschi și Valentina Brusalinscaia sunt fondatori ai întreprinderii FPC „BUC” SRL și anume, Valentina Brusalinscaia deține 49% din capitalul statutar și Victor Brusalinschi - 51%, iar întreprinderea FPC „BUC” SRL intră în masa succesorală.

Ulterior, la 30 aprilie 2013, Aliona Babiuc, reprezentată de avocatul Serghei Bordeniuc a depus o cerere de concretizare a cerințelor, prin care a solicitat determinarea și partajarea cotelor-părți ideale pentru ea în mărime de $\frac{1}{4}$ din masa succesorală a defunctei Valentina Brusalinscaia, adică din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX, FPC „BUC” SRL și automobilul de model BMW 520, cu n/î XXXXX, caroseria nr. XXXXX.

La 25 ianuarie 2011, Valentina Colibaba a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Victor Brusalinschi cu privire la încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere.

În motivarea acțiunii Valentina Colibaba a indicat că la 23 aprilie 2009, soția pârâtului, Valentina Brusalinscaia a primit de la ea un împrumut în sumă de 30000 de lei pentru nevoile familiei și tratament, fără a indica termenul restituirii acestuia, fapt confirmat prin recipisa din 23 aprilie 2009.

A menționat că, deoarece Valentina Brusalinscaia a decedat la 5 aprilie 2010, iar succesorul legal al acesteia este soțul Victor Brusalinschi, datoria urmează a fi restituită de către acesta.

A susținut că la reclamațiile sale verbale adresate lui Victor Brusalinschi privind restituirea împrumutului nu au avut succes, iar scrisoarea din 13 septembrie 2010 a fost lăsată fără răspuns.

Având o conversație telefonică cu Victor Brusalinschi, acesta a recunoscut datoria și a promis că o va restitui după primirea moștenirii soției.

Ulterior, depunând cerere de concretizare a pretențiilor, Valentina Colibaba a invocat că conform hotărârii din 13 februarie 2012 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, succesorii Valentinei Brusalinscaia sunt Victor Brusalinschi și Aliona Babiuc.

Astfel, Victor Brusalinschi fiind invalid de gradul II, conform art. 1505, 1507 și 1508 Cod civil, are dreptul de a moșteni, independent de conținutul testamentului, cel puțin $\frac{1}{2}$ cotă-parte (rezerva succesorală), iar Aliona Babiuc este succesor testamentar în baza testamentului nr. 15786 din 18 decembrie 2009.

Și-a întemeiat pretențiile în baza art. 24 Codul familiei, 867, 871 alin. (1), 872, 619, 1505, 1507, 1508, 1540 Cod civil.

Valentina Colibaba a solicitat încasarea de la Victor Brusalinschi și Aliona Babiuc câte 16 350 de lei de la fiecare, și anume 15 000 de lei din contul datoriei și 1 350 de lei dobânda de întârziere în baza art. 619 Cod civil.

Prin încheierea din 23 septembrie 2013 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Alionei Babiuc împotriva lui Victor Brusalinschi cu privire la determinarea și partajarea cotelor-părți ideale din averea

succesorală a defunctei Valentina Brusalinscaia a fost conexată cu cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Valentinei Colibaba împotriva lui Victor Brusalinschi și Alionei Babiuc cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere, pentru a fi examinate într-un singur proces.

La 26 februarie 2014, Aliona Babiuc a depus cerere de concretizare a cerințelor, prin care a susținut cele invocate în cererea inițială, totodată, indicând că terenul cu nr. cadastral XXXXX a fost înregistrat la 11 mai 2000, în timpul concubinajului Valentinei Brusalinschi cu Victor Brusalinschi, când banii au fost alocați lui Victor Brusalinschi inclusiv din activitatea întreprinderii FPC „BUC” SRL, care a fost înregistrată la Camera Înregistrării de Stat la data de 6 februarie 1995, unde ca administrator a fost înscrisă Valentina Brusalinscaia.

A susținut că, fiind în relații de concubinaj cu Victor Brusalinschi în perioada anilor 1998-1999, Valentina Brusalinscaia a contribuit la întreținerea, construcția și obținerea bunurilor comune.

A considerat că faptul concubinajului între Valentina Brusalinscaia și Victor Brusalinschi, generează apariția drepturilor comune asupra bunurilor în litigiu.

A mai relatat că, pentru construcția casei comune, Valentina Brusalinscaia a vândut două apartamente – unul când se afla în concubinaj cu Victor Brusalinschi, iar altul în timpul căsătoriei cu acesta.

Și-a întemeiat pretențiile în baza art. 281 alin. (2) lit. j), 282, 284 CPC, 1444 alin. (1), 1450 alin. (1) Cod civil.

A solicitat Aliona Babiuc determinarea și partajarea cotelor-părți ideale pentru ea în mărime de $\frac{1}{4}$ din masa succesorală a defunctei Valentina Brusalinscaia, și anume din bunurile imobile nr. cadastrale XXXXX și XXXXX, FPC „BUC” SRL și automobilul de model BMW 520, cu n/î XXXXX, caroseria nr. XXXXX și constatarea concubinajului între Valentina (Vinițcaia) Brusalinscaia și Victor Brusalinschi până la încheierea căsătoriei din 25 martie 2001.

La 26 februarie 2014, Victor Brusalinschi a depus cerere reconvențională împotriva Alionei Babiuc cu privire la determinarea și partajarea cotelor-părți ideale din bunurile sechestrate și date la păstrare Alionei Babiuc, conform titlului executoriu nr. 2-1387/10 din 1 martie 2010 emis de Judecătoria Centru mun. Chișinău.

În motivarea acțiunii reconvenționale Victor Brusalinschi a indicat că în temeiul titlului executoriu nr. 2-1387/10 din 1 martie 2010, emis de către Judecătoria Centru mun. Chișinău, la 23 martie 2010 executorul judecătoresc a aplicat sechestrul pe toate bunurile, cu descrierea lor, care se află pe XXXXX.

A menționat că în cererea de chemare în judecată depusă de către Aliona Babiuc nu au fost reflectate toate bunurile asupra cărora e posibilă determinarea eventualelor cote-părți ideale din averea succesorală a Valentinei Brusalinscaia.

A considerat imposibilă determinarea în valoare materială a unei cote-părți ideale din bunurile sechestrate, cât și din bunurile concrete, conform titlului executoriu din 1 martie 2010 și transmise la păstrare Alionei Babiuc, pe motiv că nu se cunoaște locul aflării, starea de fapt și costul real al bunurilor.

Ulterior, Victor Brusalinschi, reprezentat de avocatul Dorel Rotaru a depus cerere suplimentară la cererea reconvențională, prin care a solicitat constatarea

faptului acceptării sale a succesiunii după decesul Valentinei Brusalinscaia și constatarea locului deschiderii succesiunii la adresa XXXXX.

În motivarea cererii suplimentare a indicat că bunurile mobile indicate în raporturile de expertiză judiciară nr. 1103 din 1 iulie 2015 și nr. 1290 din 30 noiembrie 2016, întocmite de către Centrul Național de Expertize, în cadrul examinării prezentei cauze, au fost evaluate la prețul de 67 326 de lei, și respectiv, 12 835 de lei, în total 80 161 de lei. Aceste bunuri la data deschiderii succesiunii erau amplasate în casa de locuit ce-i aparține cu drept de proprietate situată în XXXXX.

Mai mult ca atât, bunurile indicate în raportul de expertiză judiciară nr. 1290 din 30 noiembrie 2016, la pozițiile 1-56, în valoare de 4970 de lei, reprezintă bunuri proprietate personală (îmbrăcăminte și încălțăminte) și, deci, nu pot fi partajate.

A susținut că, după decesul Valentinei Brusalinscaia, el a continuat să locuiască în imobilul dat, inclusiv să se folosească de bunurile mobile ce se aflau în casă, administrându-le ca un bun proprietar. Acest fapt se confirmă prin raportul de expertiză judiciară nr. 1103 din 1 iulie 2015, conform căruia a fost constat că bunurile respective se află în imobilul din XXXXX.

A afirmat că prin acțiunile sale a acceptat în mod tacit moștenirea după decesul Valentinei Brusalinscaia, iar la moment nu poate face dovada calității de moștenitor din cauza expirării termenului de acceptare a succesiunii.

Și-a întemeiat pretențiile în baza art. 361, 1516 alin. (3) și (4), 1562, 1571 Cod civil.

A solicitat Victor Brusalinski constatarea faptului acceptării sale a succesiunii după decesul Valentinei Brusalinscaia și constatarea locului deschiderii succesiunii la adresa XXXXX; determinarea cotei-părți ideale din bunurile proprietate comună în devălmășie în mărime de $\frac{3}{4}$ după dânsul și $\frac{1}{4}$ după Valentina Brusalinscaia și împărțirea acestora și anume:

să i se atribuie lui în natură bunurile mobile în valoare totală de 56 835 de lei, enumerate în raportul de expertiză judiciară nr. 1103 din 1 iulie 2015 întocmit de Centrul Național de Expertize Judiciare: masă/lemn formă ovală – una unitate, anul producerii 2001, valoarea restantă 5200 de lei (poziția 1); scaun/lemn – două unități, anul producerii 2001, valoarea restantă 1260 de lei (poziția 2); vitrină/lemn – una unitate, anul producerii 1997, valoarea restantă 24 375 de lei (poziția 3); set mobilă/dormitor – una unitate, anul producerii 2001, valoarea restantă 26 000 de lei (poziția 7);

să se atribuie Alionei Babiuc partea socială în mărime de $\frac{1}{4}$ din capitalul social al FPC „BUC” SRL, bunurile mobile de la pozițiile 4-6, 8-15, în valoare totală de 10 491 de lei, enumerate în raportul de expertiză judiciară nr. 1103 din 1 iulie 2015, bunurile mobile de la pozițiile 57-73, în valoare totală de 7865 de lei, indicate în raportul de expertiză judiciară nr. 1290 din 30 noiembrie 2016;

încasarea de la el, Victor Brusalinski în beneficiul Alionei Babiuc sub formă de sultă, diferența dintre valoarea bunurilor mobile atribuite, în sumă de 441,75 de lei;

încasarea de la el, Victor Brusalinski în beneficiul Alionei Babiuc $\frac{1}{4}$ din prețul rezultat din vânzarea automobilului de model BMW 520, cu n/î XXXXX, caroseria nr. XXXXX, în sumă de 2 500 de lei.

În cazul dezacordului Alionei Babiuc cu modul de împărțire propus, să se dispună vânzarea la licitație și distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei, în mărime de $\frac{1}{4}$ Alionei Babiuc și $\frac{3}{4}$ lui Victor Brusalinschi a următoarelor bunuri: părții sociale în mărime de $\frac{1}{4}$ din capitalul social al FPC „BUC” SRL; bunurilor mobile în valoare totală de 67 326 de lei, enumerate în raportul de expertiză judiciară nr. 1103 din 1 iulie 2015, întocmit de către Centrul Național de Expertize Judiciare; bunurilor mobile de la pozițiile 57-73, în valoare totală de 7 865 de lei, indicate în raportul de expertiză judiciară nr. 1290 din 30 noiembrie 2016, întocmit de Centrul Național de Expertize Judiciare.

A solicitat, la fel, compensarea de către Aliona Babiuc a cheltuielilor de judecată suportate pentru efectuarea expertizei în mărime de 1 200 de lei, achitarea taxei de stat – 105 de lei, pentru asistență juridică – 5 000 de lei.

Prin hotărârea din 25 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost respinsă acțiunea Alionei Babiuc, succesorul în drepturi al defunctei Valentina Brusalinscaia cu privire la constatarea concubinajului între Valentina Vinițaia și Victor Brusalinschi până la încheierea căsătoriei dintre aceștia la data de 25 martie 2001, ca fiind neîntemeiată.

A fost respinsă acțiunea Alionei Babiuc, succesorul în drepturi al defunctei Valentina Brusalinscaia împotriva lui Victor Brusalinschi cu privire la determinarea și partajarea cotelor părți ideale pentru Aliona Babiuc în mărime de $\frac{1}{4}$ din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX și nr. cadastral XXXXX – terenul și imobilul XXXXX, ca fiind neîntemeiată.

A fost admisă acțiunea Alionei Babiuc, succesorul în drepturi al defunctei Valentina Brusalinscaia împotriva lui Victor Brusalinschi cu privire la determinarea și partajarea cotelor-părți ideale din masa succesorală a defunctei Valentina Brusalinscaia – FPC „BUC” SRL, automobilul de model BMW 520 nr. XXXXX, caroseria nr. XXXXX și bunurile aflate în imobil și supuse expertizării.

A fost admisă cererea reconvențională a lui Victor Brusalinschi împotriva Alionei Babiuc, succesorul în drepturi al defunctei Valentina Brusalinscaia și au fost determinate cotele-părți ideale din bunurile proprietate comună în devălmășie – în mărime de $\frac{3}{4}$ cote-părți după Victor Brusalinschi și $\frac{1}{4}$ cotă-parte după Aliona Babiuc, succesorul în drepturi al defunctei Valentina Brusalinscaia și împărțirea acestora, după cum urmează:

Au fost atribuite lui Victor Brusalinschi în natură următoarele bunuri mobile enumerate în raportul de expertiză judiciară nr. 1103 din 1 iulie 2015, întocmit de către Centrul Național de Expertize Judiciare, în valoare totală de 56 835 de lei: – masă/lemn formă ovală – una unitate, anul producerii 2001, valoarea restantă 5200 de lei (poziția 1); scaun/lemn – două unități, anul producerii 2001, valoarea restantă 1260 de lei (poziția 2); vitrină/lemn – una unitate, anul producerii 1997, valoarea restantă 24 375 de lei (poziția 3); set mobilă/dormitor – una unitate, anul producerii 2001, valoarea restantă 26 000 lei (poziția 7).

Au fost atribuite Alionei Babiuc, succesorul în drepturi al defunctei Brusalinscaia Valentina în natură: bunurile mobile de la poziție 4-6, 8-15, enumerate în raportul de expertiză judiciară nr. 1103 din 1 iulie 2015 întocmit de către Centrul Național de Expertize Judiciare, în valoare totală de 10 491 lei; bunurile mobile de la pozițiile 57-73 indicate în raportul de expertiză judiciară nr. 1290 din 30 noiembrie

2016 întocmit de către Centrul Național de Expertize Judiciare, în valoare de 7 865 de lei.

A fost încasată de la Victor Brusalinschi în beneficiul Alionei Babiuc, succesorul în drepturi al defunctei Valentina Brusalinscaia sub formă de sultă, diferența dintre valoarea bunurilor mobile atribuite, în sumă de 441,75 de lei.

A fost atribuită în natură Alionei Babuiuc, succesorul în drepturi al defunctei Valentina Brusalinscaia $\frac{1}{4}$ cotă-parte din 49% parte socială, din capitalul social al FPC „BUC” SRL.

A fost încasată de la Victor Brusalinschi în beneficiul Alionei Babiuc, succesorul în drepturi al defunctei Valentina Brusalinscaia $\frac{1}{4}$ cotă-parte din prețul rezultat din vânzarea automobilului de model BMW 520 n/î XXXXX, caroseria nr. XXXXX în sumă de 2 500 de lei.

A fost constatat faptul acceptării succesiunii de către Victor Brusalinschi după decesul Valentinei Brusalinscaia, precum și locul deschiderii succesiunii după decesul Valentinei Brusalinscaia – XXXXX.

A fost încasată de la Aliona Babiuc, succesorul în drepturi al defunctei Valentina Brusalinscaia în beneficiul lui Victor Brusalinschi cheltuielile de judecată suportate în acest proces, proporțional pretențiilor admise: taxa pentru efectuarea expertizei în mărime de 300 de lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5 000 de lei, iar în total suma de 5 300 lei.

A fost respinsă cerința înaintată de Victor Brusalinschi cu privire la încasarea de la Aliona Babiuc a taxei de stat achitată de el la depunerea cererii de acceptare a succesiunii după Valentina Brusalinscaia, ca neîntemeiată.

A fost admisă acțiunea Valentinei Colibaba împotriva lui Victor Brusalinschi și Alionei Babiuc, succesorul în drepturi al defunctei Valentina Brusalinscaia cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

A fost încasată de la Aliona Babiuc, succesorul în drepturi al defunctei Valentina Brusalinscaia în beneficiul Valentinei Colibaba suma datoriei în mărime de $\frac{1}{4}$ din suma de 30 000 de lei, și anume 7 500 de lei, dobânda de întârziere în mărime de $\frac{1}{4}$ din suma de 2 700 de lei, și anume 675 de lei și taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de $\frac{1}{4}$ din suma de 981 de lei, și anume 245,25 de lei, iar în total suma de 8 420,25 de lei.

A fost încasată de la Victor Brusalinschi în beneficiul Valentinei Colibaba suma datoriei în mărime de $\frac{3}{4}$ din 30 000 de lei, și anume 22 500 de lei, dobânda de întârziere în mărime de $\frac{3}{4}$ din 2 700 de lei, și anume 2 025 de lei și taxa de stat achitată la depunerea cererii în mărime de $\frac{3}{4}$ din 981 de lei, și anume 735,75 de lei, iar în total suma de 25 260,75 de lei.

A fost încasată de la Aliona Babiuc, succesorul în drepturi al defunctei Valentina Brusalinscaia în beneficiul statului, taxa de stat neachitată la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 175,68 de lei.

A fost încasată de la Victor Brusalinschi în beneficiul statului taxa de stat neachitată la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 1 705,05 de lei.

Prin decizia din 9 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Aliona Babiuc și menținută hotărârea primei instanțe.

La 17 decembrie 2018, Aliona Babiuc a declarat recurs împotriva deciziei din 9 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea

parțială a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, și anume în partea ce ține de partajarea bunurilor imobile și automobilului, cu emiterea în partea casată a unei noi hotărâri prin care să se dispună determinarea și partajarea cotelor-părți ideale pentru Aliona Babiuc în mărime de $\frac{1}{4}$ din masa din averea succesorală a defunctei Valentina Brusalinscaia, adică din bunurile imobile cu nr. cadastral XXXXX și XXXXX și automobilul de model BMW 520 n/î XXXXX, caroseria nr. XXXXX; constatarea concubinajului între Valentina Brusalinscaia (Vinițcaia) și Victor Brusalinschi, până la încheierea căsătoriei din 25 martie 2001. Să fie respinse cerințele lui Victor Brusalinschi cu privire la încasarea de la acesta în beneficiul Alionei Babiuc, succesorul în drepturi al defunctei Valentina Brusalinscaia $\frac{1}{4}$ cotă-parte din prețul rezultat din vânzarea automobilului de model BMW 520 n/î XXXXX, caroseria nr. XXXXX, în sumă de 2 500 de lei, cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii de către Victor Brusalinschi după decesul Valentinei Brusalinscaia, precum și locul deschiderii succesiunii după decesul Valentinei Brusalinscaia – XXXXX și cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel, precum și prima instanță au apreciat în mod arbitrar probele administrate, au interpretat și aplicat eronat normele de drept material și procedural, iar concluziile formulate vin în contradicție cu circumstanțele de fapt și de drept ale pricinii.

A susținut că instanțele de judecată, contrar prevederilor art. 1516, 1519 Cod civil, au constatat faptul acceptării succesiunii de către Victor Brusalinschi după decesul Valentinei Brusalinscaia, precum și locul deschiderii succesiunii după decesul Valentinei Brusalinscaia – XXXXX.

A relatat că Victor Brusalinschi nu a prezentat nicio dovadă că s-a adresat la notar și/sau altor persoane cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii după decesul Valentinei Brusalinscaia.

Astfel, refuzând de la înregistrarea succesiunii, Victor Brusalinschi a pierdut dreptul la moștenire, deoarece a depășit termenul de prescripție în temeiul art. 1538 Cod civil.

A mai menționat că martorii audiați în cadrul examinării cauzei au susținut că Valentina Brusalinscaia și Victor Brusalinschi au dus o căsnicie comună până la căsătorie, în perioada anilor 1998-1999. În timpul concubinajului Valentina Brusalinscaia a contribuit la întreținerea, construirea și obținerea bunurilor proprietate comună.

Mai mult ca atât, faptul concubinajului se dovedește și prin faptul că Valentina Brusalinscaia a intrat în componența asociațiilor FPC „BUC” SRL, la data de 14 ianuarie 2000, situație confirmată prin procesul-verbal al adunării generale a asociațiilor întreprinderii din 27 decembrie 1999 și acordul cu privire la modificările în contractul de constituire și în statutul FPC „BUC” SRL eliberat de Camera Înregistrării de Stat.

Totodată, s-a constatat că Valentina Brusalinscaia a fost numită în calitate de administrator al întreprinderii numai la data de 17 august 2006, fapt confirmat prin procesul-verbal al adunării generale a asociațiilor FPC „BUC” SRL nr. 4 din 1 august 2006 și decizia Camerei Înregistrării de Stat privind înregistrarea modificărilor din 17 august 2006, precum și extrasul din Registrul de Stat al întreprinderilor și organizațiilor nr. 11312 din 17 august 2006.

Bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX a fost dobândit de către soți în timpul căsătoriei și reprezintă proprietate în devălmășie a soților. Pentru construcția casei, Valentina Brusalinscaia a vândut două apartamente. La înstrăinarea bunului imobil nr. cadastral XXXXX defuncta deja figura cu familia Brusalinscaia, adică dânsa a devenit proprietara apartamentului în anul 1994, iar contractul a fost înregistrat la 22 mai 2001, fiind în căsătorie cu Victor Brusalinski. Contractul din 5 ianuarie 2001 de vânzare-cumpărare a apartamentului nr. cadastral XXXXX a fost înregistrat la oficiul cadastral la 3 martie 2001, fiind în concubinaj cu Victor Brusalinski.

Recurenta a remarcat că, conform testamentului și informației eliberate de către notar, dânsa are calitate de moștenitor testamentar al averii defunctei Valentinei Brusalinscaia.

Totodată, recurenta a susținut că instanțele nu au indicat o normă materială care ar permite încasarea sumei în schimbul solicitării de partajare a bunurilor.

A menționat că automobilul în litigiu a fost înstrăinat de către Victor Brusalinski la un preț redus.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 29 octombrie 2018, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 99 vol. III), însă careva date care ar indica la recepționarea acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 17 decembrie 2018 în termenul prevăzut de lege.

La 15 februarie 2019, Victor Brusalinski reprezentat de avocatul Dorel Rotaru a depus referință la recursul declarat de Aliona Babiuc, în care a invocat netemeinicia acestuia și a solicitat respingerea lui cu menținerea hotărârilor judecătorești.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

După cum rezultă din materialele cauzei, Valentina Brusalinscaia înaintând acțiune împotriva lui Victor Brusalinski, a solicitat desfacerea căsătoriei încheiate cu acesta și partajarea bunurilor în devălmășie.

La data de 5 aprilie 2010, reclamanta Valentina Brusalinscaia a decedat, în proces intervenind succesorul ei în drepturi – Aliona Babiuc.

În cadrul examinării cauzei, Aliona Babiuc a înaintat o cerere de concretizare a pretențiilor, în final, solicitând determinarea și partajarea cotelor-părți ideale pentru ea în mărime de $\frac{1}{4}$ din masa succesorală a defunctei Valentina Brusalinscaia, și anume din bunurile imobile nr. cadastrale XXXXX și XXXXX situate pe XXXXX, FPC „BUC” SRL și automobilul de model BMW 520, cu n/î XXXXX, caroseria nr. XXXXX și constatarea concubinajului între Valentina Vinițaia

(Brusalinscaia) și Victor Brusalinski până la încheierea căsătoriei din 25 martie 2001.

La rândul său, Victor Brusalinski a înaintat o acțiune reconvențională împotriva Alionei Babiuc cu privire la constatarea faptului acceptării de către el a succesiunii după decesul Valentinei Brusalinscaia și constatarea locului deschiderii succesiunii la adresa XXXXX; determinarea cotei-părți ideale din bunurile proprietate comună în devălmășie în mărime de $\frac{3}{4}$ după dânsul și $\frac{1}{4}$ după Valentina Brusalinscaia și împărțirea acestora după cum urmează: să i se atribuie lui în natură bunurile mobile în valoare totală de 56 835 de lei, enumerate în raportul de expertiză judiciară nr. 1103 din 1 iulie 2015 întocmit de Centrul Național de Expertize Judiciare: masă/lemn formă ovală – una unitate, anul producerii 2001, valoarea restantă 5200 de lei (poziția 1); scaun/lemn – două unități, anul producerii 2001, valoarea restantă 1260 de lei (poziția 2); vitrină/lemn – una unitate, anul producerii 1997, valoarea restantă 24 375 de lei (poziția 3); set mobilă/dormitor – una unitate, anul producerii 2001, valoarea restantă 26 000 de lei (poziția 7); să se atribuie Alionei Babiuc partea socială în mărime de $\frac{1}{4}$ din capitalul social al FPC „BUC” SRL, bunurile mobile de la pozițiile 4-6, 8-15, în valoare totală de 10 491 de lei, enumerate în raportul de expertiză judiciară nr. 1103 din 1 iulie 2015, bunurile mobile de la pozițiile 57-73, în valoare totală de 7865 de lei, indicate în raportul de expertiză judiciară nr. 1290 din 30 noiembrie 2016; încasarea de la Victor Brusalinski în beneficiul Alionei Babiuc sub formă de sultă, diferența dintre valoarea bunurilor mobile atribuite, în sumă de 441,75 de lei; încasarea de la Victor Brusalinski în beneficiul Alionei Babiuc $\frac{1}{4}$ din prețul rezultat din vânzarea automobilului de model BMW 520, cu n/î XXXXX, caroseria nr. XXXXX, în sumă de 2 500 de lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În cazul dezacordului Alionei Babiuc cu modul de împărțire propus, Victor Brusalinski a solicitat să se dispună vânzarea la licitație și distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei, în mărime de $\frac{1}{4}$ Alionei Babiuc și $\frac{3}{4}$ lui Victor Brusalinski a următoarelor bunuri: părți sociale în mărime de $\frac{1}{4}$ din capitalul social al FPC „BUC” SRL; bunurilor mobile în valoare totală de 67 326 de lei, enumerate în raportul de expertiză judiciară nr. 1103 din 1 iulie 2015, întocmit de către Centrul Național de Expertize Judiciare; bunurilor mobile de la pozițiile 57-73, în valoare totală de 7 865 de lei, indicate în raportul de expertiză judiciară nr. 1290 din 30 noiembrie 2016, întocmit de Centrul Național de Expertize Judiciare.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, de către prima instanță, prin hotărârea Judecătoria Chișinău sediul Centru din 25 ianuarie 2018 a fost respinsă acțiunea Alionei Babiuc, succesorul în drepturi al defunctei Valentina Brusalinscaia cu privire la constatarea concubinajului între Valentina Vinițcaia și Victor Brusalinski până la încheierea căsătoriei dintre aceștia la data de 25 martie 2001, ca fiind neîntemeiată.

A fost respinsă acțiunea Alionei Babiuc, succesorul în drepturi al defunctei Valentina Brusalinscaia împotriva lui Victor Brusalinski cu privire la determinarea și partajarea cotelor părți ideale pentru Aliona Babiuc în mărime de $\frac{1}{4}$ din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX și nr. cadastral XXXXX – terenul și imobilul XXXXX, ca fiind neîntemeiată.

A fost admisă acțiunea Alionei Babiuc, succesorul în drepturi al defunctei Valentina Brusalinscaia împotriva lui Victor Brusalinschi cu privire la determinarea și partajarea cotelor-părți ideale din masa succesorală a defunctei Valentina Brusalinscaia – FPC „BUC” SRL, automobilul de model BMW 520, nr. de înmatriculare XXXXX, caroseria nr. XXXXX și bunurile aflate în imobil și supuse expertizării.

A fost admisă cererea reconvențională a lui Victor Brusalinschi împotriva Alionei Babiuc, succesorul în drepturi al defunctei Valentina Brusalinscaia și au fost determinate cotele-părți ideale din bunurile proprietate comună în devălmășie – în mărime de $\frac{3}{4}$ cote-părți după Victor Brusalinschi și $\frac{1}{4}$ cotă-parte după Aliona Babiuc, succesorul în drepturi al defunctei Valentina Brusalinscaia și împărțirea acestora, după cum urmează:

Au fost atribuite lui Victor Brusalinschi în natură următoarele bunuri mobile enumerate în raportul de expertiză judiciară nr. 1103 din 1 iulie 2015, întocmit de către Centrul Național de Expertize Judiciare, în valoare totală de 56 835 de lei: – masă/lemn formă ovală – una unitate, anul producerii 2001, valoarea restantă 5200 de lei (poziția 1); scaun/lemn – două unități, anul producerii 2001, valoarea restantă 1260 de lei (poziția 2); vitrină/lemn – una unitate, anul producerii 1997, valoarea restantă 24 375 de lei (poziția 3); set mobilă/dormitor – una unitate, anul producerii 2001, valoarea restantă 26 000 lei (poziția 7).

Au fost atribuite Alionei Babiuc, succesorul în drepturi al defunctei Brusalinscaia Valentina în natură: bunurile mobile de la poziție 4-6, 8-15, enumerate în raportul de expertiză judiciară nr. 1103 din 1 iulie 2015 întocmit de către Centrul Național de Expertize Judiciare, în valoare totală de 10 491 lei; bunurile mobile de la pozițiile 57-73 indicate în raportul de expertiză judiciară nr. 1290 din 30 noiembrie 2016 întocmit de către Centrul Național de Expertize Judiciare, în valoare de 7 865 de lei.

A fost încasată de la Victor Brusalinschi în beneficiul Alionei Babiuc, succesorul în drepturi al defunctei Valentina Brusalinscaia sub formă de sultă, diferența dintre valoarea bunurilor mobile atribuite, în sumă de 441,75 de lei.

A fost atribuită în natură Alionei Babuiuc, succesorul în drepturi al defunctei Valentina Brusalinscaia $\frac{1}{4}$ cotă-parte din 49% parte socială, din capitalul social al FPC „BUC” SRL.

A fost încasată de la Victor Brusalinschi în beneficiul Alionei Babiuc, succesorul în drepturi al defunctei Valentina Brusalinscaia $\frac{1}{4}$ cotă-parte din prețul rezultat din vânzarea automobilului de model BMW 520 n/î XXXXX, caroseria nr. XXXXX în sumă de 2 500 de lei.

A fost constatat faptul acceptării succesiunii de către Victor Brusalinschi după decesul Valentinei Brusalinscaia, precum și locul deschiderii succesiunii după decesul Valentinei Brusalinscaia – XXXXX.

Judecând apelul declarat de Aliona Babiuc, instanța de apel, reieșind din temeiurile și obiectul acțiunii, cu aplicarea corectă a legii materiale, stabilind circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii și având la bază cumulusul de probe administrate la caz, corect a ajuns la concluzia legalității hotărârii primei instanțe.

În susținerea temeiniciei soluției instanțelor de judecată ierarhic inferioare, instanța de recurs reține că instanțele în mod just au respins acțiunea Alionei Babiuc cu privire la constatarea concubinajului între Valentina Vinițcaia (Brusalinscaia) și Victor Brusalinski până la încheierea căsătoriei dintre aceștia la data de 25 martie 2001, în condițiile în care concubinajul nu poate fi constatat, dacă el a încetat până la moartea uneia dintre părți aflate în aceste raporturi.

Or, cererea de constatarea a concubinajului între Valentina Vinițcaia (Brusalinscaia) și Victor Brusalinski până la încheierea căsătoriei din 25 martie 2001, a fost depusă de către Aliona Babiuc la 26 februarie 2014, pe când Valentina Brusalinscaia a decedat la 5 aprilie 2010.

Astfel fiind, nu pot fi reținute argumentele recurente în dezacord cu hotărârile instanțelor de judecată ierarhic inferioare cu privire la respingerea susținerea pretenției de constatare a relațiilor de concubinaj.

În același timp, instanța de recurs constată că și pretenția Alionei Babiuc cu privire la determinarea și partajarea cotelor-părți ideale din bunurile imobile nr. cadastrale XXXXX și XXXXX, amplasate în XXXXX, corect a fost respinsă de instanțele de judecată ierarhic inferioare cat neîntemeiată.

În susținerea acestei concluzii se va reține că, în cadrul examinării pricinii în fond, s-a stabilit cu certitudine că terenul pentru construcții cu suprafața de 0,035 ha nr. cadastral XXXXX și casa de locuit nr. cadastral XXXXX din XXXXX sunt proprietatea personală a lui Victor Brusalinski, materialele cauzei în mod echivoc atestând că bunurile menționate au fost dobândite de către Victor Brusalinski în anii 1995 – 1998, adică până la încheierea căsătoriei cu Valentina Vinițcaia (Brusalinscaia), care a avut loc la 25 martie 2001.

Mai cu seamă că terenul cu nr. cadastral XXXXX a fost atribuit personal lui Victor Brusalinski prin decizia Primăriei mun. Chișinău nr. 25/7-5 din 3 august 1995 „Cu privire la autorizarea demolării casei vechi și construirea unei case de locuit particulare noi pe XXXXX lui Victor Brusalinski”, iar casa de locuit cu nr. cadastral XXXXX a fost înregistrată în proporție de ½ cotă-parte după Victor Brusalinski în baza deciziei Primăriei nr. 26/19-2 din 19 noiembrie 1998 și procesului-verbal de recepție nr. 26/19-1 din 19 noiembrie 1998 (f. d. 35-38, 113-114 vol. I).

La fel, din conținutul extrasului din Registrul bunurilor imobile, rezultă că proprietar a ½ cotă-parte din bunurile imobile cu nr. cadastrale XXXXX și XXXXX este Victor Brusalinski, iar a celeilalte ½ cotă-parte din aceste bunuri este Vladimir Cheian (f. d. 100-101 vol. I).

În acest sens relevanță au prevederile art. 22 alin. (1) Codul familiei, potrivit cărora, bunurile care au aparținut fiecăruia dintre soți până la încheierea căsătoriei și bunurile primite în dar, obținute prin moștenire sau în baza altor convenții gratuite de către unul dintre soți în timpul căsătoriei, sunt proprietate personală a fiecăruia dintre soți.

Aceleași prevederi sunt stipulate și în art. 372 alin. (1) Cod civil, în vigoare până la 1 martie 2019.

Important, la acest capitol, este de notat că, în cadrul examinării prezentei cauze, nu au fost probate pretențiile Alionei Babiuc precum că Valentina

Brusalinscaia ar fi contribuit în careva mod la dobândirea bunurilor imobile menționate.

Astfel, împrejurarea că Valentina Brusalinscaia a vândut două apartamente ce-i aparțineau cu drept de proprietate personală – unul până la înregistrarea căsătoriei cu Victor Brusalinski și altul după înregistrare, nu confirmă și faptul că sursele primite din vânzarea acestor bunuri au fost folosite de către Valentina Brusalinscaia la formarea imobilului cu nr. cadastral XXXXX, cum, de altfel, nu a fost probat nici faptul că Valentina Brusalinscaia a investit la edificarea bunului imobil susmenționat veniturile primite de ea din activitatea FPC „BUC” SRL, unde a avut calitatea de asociat cu partea socială în mărime de 49% din capitalul social.

Mai cu seamă că actele cauzei, și anume decizia Primăriei mun. Chișinău nr. 26/19-2 din 19 noiembrie 1998 „Cu privire la recepționarea ½ cotă-parte a casei de locuit particulare din XXXXX, construită de către Victor Brusalinski” și procesul-verbal de recepție finală a casei de locuit particulare din XXXXX, atestă că finalizarea construcției casei menționate a avut loc la 8 mai 1998, adică anterior împrejurărilor invocate de către Aliona Babiuc referitor la aportul Valentinei Brusalinscaia într-un oarecare mod la dobândirea imobilului nr. cadastral XXXXX din XXXXX și relațiilor de concubinaj în perioada anilor 1998-1999.

Or, după cum rezultă din dosarul de inventariere tehnică, casa de locuit din XXXXX a fost construită în anii 1995-1998, iar suprafața imobilului, structura și părțile componente a bunului coincid integral cu starea acesteia la momentul de față.

Aceste constatări resping și depozițiile martorilor audiați în prima instanță, care nu sunt de natura de a combate aceste înscrisuri și de a face dovada incontestabilă că Valentina Brusalinscaia a contribuit la dobândirea acestor bunuri imobile.

În ce privește dezacordul recurenței cu aprecierea de către instanțele de judecată a regimului proprietății comune doar în privința autoturismului de model BMW 520, nr. de înmatriculare XXXXX, caroseria nr. XXXXX, instanța de recurs va reține că actele cauzei atestă indubitabil că automobilul menționat a fost achiziționat de către Victor Brusalinski în timpul căsătoriei, astfel că acesta constituie un bun proprietate comună în devălmășie a soților Brusalinski.

Sub acest aspect, se vor menționa prevederile art. 20 alin. (1) Codul familiei, potrivit cărora bunurile dobândite de către soți în timpul căsătoriei aparțin ambilor cu drept de proprietate în devălmășie, conform legislației.

La acest subiect se va remarca și faptul că prin hotărârea din 13 februarie 2012 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău a fost declarată nulitatea parțială a testamentului din 18 decembrie 2009, autentificat de notarul privat Mariana Bodiu, prin care Valentina Brusalinscaia a testat toată averea sa Alionei Babiuc, și a fost recunoscut dreptul lui Victor Brusalinski la rezerva succesorală, adică ½ cotă-parte din averea ce-i aparține Valentinei Brusalinscaia în drept de proprietate la ziua decesului.

Având în vedere aceste circumstanțe, precum și faptul că automobilul în cauză a fost înstrăinat de către Victor Brusalinski, conform contractului de vânzare-cumpărare din 15 noiembrie 2017 la un preț de 10 000 de lei, instanțele ierarhic inferioare, prin prisma prevederilor art. 361 Cod civil, în vigoare până la 1 martie 2019, just au conchis de a atribui Alionei Babiuc (succesor în drepturi al defunctei

Valentinei Brusalinscaia) $\frac{1}{4}$ cotă-parte din prețul de vânzare a automobilului, ce constituie suma de 2500 de lei.

Invocarea de către recurentă a faptului că prețul obținut în urma vânzării automobilului este micșorat, nu poate fi reținută, întrucât aceasta nu a făcut dovada că acest bun a fost înstrăinat la un preț mult inferior celui de piață.

Mai mult că prețul de vânzare/achiziționare a unui mijloc de transport depinde de mai multe caracteristici cum ar fi anul de producție, uzură etc.

Totodată, instanța de recurs va considera corectă și concluzia instanțelor judecătorești referitor la constatarea acceptării succesiunii de către Victor Brusalinschi după decesul Valentinei Brusalinscaia și constatarea locului deschiderii succesiunii – XXXXX.

Conform art. 1516 Cod civil, în vigoare până la 1 martie 2019, succesiunea este acceptată de succesori indiferent de faptul dacă este testamentar sau succesori legal. Succesiunea se consideră acceptată când moștenitorul depune la notarul de la locul deschiderii succesiunii o declarație de acceptare a succesiunii sau intră în posesiunea patrimoniului succesoral. Dacă succesoriul a intrat în posesiunea unei părți din patrimoniu, se consideră că a acceptat întregul patrimoniu, oriunde s-ar afla și din ce ar consta.

Raportând la caz aceste prevederi legale în coroborare cu probatoriul administrat în speță este evident că, după decesul Valentinei Brusalinscaia, Victor Brusalinschi a dispus de bunurile succesoriale, prin folosirea lucrurilor din proprietate comună.

Acest fapt se confirmă și prin Raportul de expertiză judiciară nr. 1103 din 1 iulie 2015, potrivit căruia bunurile succesoriale rămase după decesul Valentinei Brusalinscaia sunt utilizate și se află pe adresa XXXXX (f. d. 89-103 vol. II).

Prin urmare, prin acțiunile sale, Victor Brusalinschi a acceptat în mod tacit moștenirea după decesul Valentinei Brusalinscaia, fiind întemeiată concluzia instanțelor ierarhic inferioare cu privire la temeinicia acțiunii lui Victor Brusalinschi privind constatarea acceptării succesiunii și locului de deschidere.

Or, conform art. 281 alin. (1), (2) lit. f) CPC, instanța judecătorească constată faptele de care depinde apariția, modificarea sau încetarea drepturilor personale sau patrimoniale ale persoanelor fizice și ale organizațiilor. Instanța judecă cauzele în care i se cere să constate acceptarea unei succesiuni și locul ei de deschidere.

Iar, conform art. 282 alin. (1) CPC, instanța judecătorească constată faptul cu valoare juridică în cazul în care:

a) acesta generează, în virtutea legii, următoarele efecte juridice: apariția, modificarea sau încetarea unor drepturi personale sau patrimoniale ale petiționarului;

b) petiționarul nu are o altă posibilitate de a obține sau de a restabili documentele care ar certifica faptul juridic a cărui constatare o solicită;

c) constatarea faptului nu este legată de soluționarea unui litigiu de drept ce ține de competența instanțelor judecătorești.

În același timp, instanța de recurs constată temeinicia soluției instanțelor de judecată ierarhic inferioare cu privire la încasarea din contul Alionei Babiuc în beneficiul lui Victor Brusalinschi a cheltuielilor suportate pentru efectuarea expertizei judiciare și asistență juridică.

Astfel, în conformitate cu art. 90 lit. g) și i) CPC, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: cheltuielile de efectuare a expertizei; cheltuielile de asistență juridică.

Iar, potrivit art. 94 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului, precum și în conformitate cu art. 96 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Prin prisma acestor prevederi legale, având în vedere că în cadrul examinării cauzei au fost dispuse efectuarea expertizelor judiciare, iar plata cheltuielilor legate de deplasarea expertului pentru examinarea bunurilor materiale supuse expertizării a fost pusă pe seama lui Victor Brusalinschi, corect a fost încasată de la Aliona Babiuc suma de 300 de lei pentru compensarea acestor cheltuieli, proporțional părții admise din acțiunea lui Victor Brusalinschi.

Totodată, din materialele dosarului rezultă că Victor Brusalinschi a încheiat cu avocatul Dorel Rotaru contractul de prestare a serviciilor juridice nr. 30/15 din 8 septembrie 2015 pentru examinarea prezentului litigiu, precum și potrivit bonului de plată nr. EZ 112371 din 8 septembrie 2015 a achitat pentru prestarea serviciilor de avocat suma de 5000 de lei.

Prin urmare, instanța de recurs consideră că suma de 5000 de lei încasată de către instanțele de judecată din contul Alionei Babiuc cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică este una rezonabilă și proporțională, corespunzătoare circumstanțelor de fapt ale cauzei și susceptibilă compensării în beneficiul lui Victor Brusalinschi.

Față de cele ce preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Aliona Babiuc, succesor în drepturi a Valentinei Brusalinscaia.

Se mențin decizia din 9 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 25 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Valentinei Brusalinscaia (succesor în drepturi Aliona Babiuc) împotriva lui Victor Brusalinschi cu privire la constatarea faptului concubinajului, determinarea și partajarea cotelor-părți ideale din averea succesorală, cererea reconvențională a lui Victor Brusalinschi împotriva Alionei Babiuc cu privire la recunoașterea faptului acceptării succesiunii, determinarea și partajarea cotei-părți ideale din bunurile sechestrate și date la păstrare, încasarea cheltuielilor de judecată și cererea de chemare în judecată a Valentinei Colibaba

împotriva lui Victor Brusalinschi și Alionei Babiuc cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Victor Burduh

Ala Cobăneanu